

Pagastā iedzīvina jaunas idejas

Rendas un Rumbas pagastā darbu sākusi jauna kultūras pasākumu organizatore Madara Killo. Viņa nāk no Rīgas, bet nu jau astoņus gadus sevi sauc par rendenieci. Līdz šim strādājusi pedagogijā, taču, ieraugot darba sludinājumu, nolēmusi sevi izaicināt citā jomā.

PIRMIE SOĻI KULTŪRAS DARBĀ

Rendā viņa nonākusi, ieprecoties vietējā ģimenē. Līdz šim darba gaitas joprojām vedušas uz Rīgu, kur ilgu laiku strādājusi bērnu dārzā. „Ieraudzīju darba sludinājumu un nodomāju – kāpēc sevi neizaicināt? Man šķiet, ka es varētu dot daudz jaunu ideju pagastam un kopienai.” Lai gan pieredze kultūras pasākumu organizēšanā viņai

Jaunā Rendas un Rumbas pagasta kultūras pasākumu organizatore Madara Killo.

ņai esot kaut kas jauns, pedagoges darbs devis daudz noderīgu prasmju. Arī bērnu dārzā bijis jāplāno aktivitātes, jādoma par no-

formējumu, jāorganizē pasākumi. Pirmais M.Killo organizētais pasākums Rendā bija saulgriežu uguns rituāls Abavas krastā. „Man patīk plānot un veidot pasākumus – saulgriežu uguns rituāls izdevās ļoti jauks un sirsnīgs. Ceru, ka rendeniekiem arī patīka. Visi sanāca kopā un piedzīvoja ko citādāku, nekā ir ierasts.” M.Killo uzskata, ka pagasta kultūras dzīvei reizēm vajadzīgs skats no malas. „Dažkārt vajag kādam ienākt ar svaigu skatījumu un jaunām idejām, redzot visu nedaudz citādāk nekā tas, kurš šeit bijis visu laiku.” Viņa uzsver, ka kultūras dzīve Rendā līdz šim bijusi laba, un īpaši novērtē pagasta pārvaldes vadītājas Kristīnes Kuzminas ieguldījumu. „Viņa tiešām ir mala-

cis, bet man šķiet, ka viņai vienai gāja grūti. Mums izveidojusies laba sadarbība – katrai ir savas idejas, kopā būsim forša komanda.” Jaunajai kultūras organizatorei pasākumi jāveido divos pagastos, tāpēc svarīga ir prasme visu saplānot un saskaņot. Rumbas pagastā viņa organizējusi Jāņu pasākumu, bet Rendā 17. jūlijā iecerēta zaļumballe, savukārt 15. augustā būs Rendas svētki.

NĀKOTNES IECERES

Viena no iecerēm ir atjaunot sporta spēļu tradīciju. Par to M.Killo daudz dzirdējusi no vīra, kurš ir no Rendas un ar sajūsmu atceras laikus, kad uz sporta spēlēm sabraukuši arī tuvāko pagastu iedzīvotāji. Viņa atzīst: „Ļoti gribē-

tu, lai ir sporta spēles un arī kāds koncerts. Vēlos iesaistīt visa vecuma cilvēkus.” M.Killo īpaši vēlas uzrunāt jauniešus, jo seniori, viņasprāt, jau tagad ir aktīvākie pasākumu apmeklētāji.

Pārceļoties no Rīgas, jauno pasākumu organizatori pārsteidzis, cik laukos cilvēki ir atvērti un izpalīdzīgi: „Rendā visi ir tik draudzīgi – brīžiem pat nezinu, kas mani sveicina un novēl jauku dienu. Lēnām gan visus vietējos iepazīstu.” M.Killo uzskata, ka par Rendas atbilstību vēl ir daudz jādodomā, tomēr vietai ir liels potenciāls – gan cilvēku, gan dabas dēļ: „Man Renda liekas skaista, it īpaši pie Abavas. Te var atnākt ar bēdīgu pasēdēt, padomāt un uzlādēties. Rendā mani piesaista miers.”

Bukmeķos sākas tūrisma sezona

Rendas pagasta *Bukmeķu* saimnieks un SIA *Westlake* vadītājs Eduards Ostrobrods šo vasaru sācis ar jaunu ieceri – atvērt saimniecību apmeklētājiem. Līdz šim pie viņa vairāk braukuši rožu, valriekstu stādu un olu pircēji, bet tagad tiek piedāvātas arī ekskursijas, kurās var iepazīt saimniecību.

VER DURVIS APMEKLĒTĀJIEM

Pagājušajā gadā saimniecību uzrunājuši Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra pārstāvji, lūdzot uzņemt viņu grupas. „Mēs viņiem noorganizējām trīs ekskursijas. Cilvēkiem ļoti patīka, un mēs sapratām, ka varam to piedāvāt arī citiem tūristiem un Kurzemes iedzīvotājiem,” stāsta E.Ostrobrods. Saimniecībā izveidots aptuveni pusotru kilometru garš maršruts, ir valriekstu stādījumi, rožu lauki, ezeri, bišu māja, darbnīcas un vistu kūts. Iepriekš vienojoties, iespējams arī paēst zupu, bet rožu ziedēšanas laikā apmeklētāji varēs tās par maksu griezt un ņemt līdzī uz mājām. „Veikalā rozes bieži vien ir no Nīderlandes siltumnīcām, tās ir skaistas, bet bez smaržas. Mūsējās aug dabā, tāpēc tās smaržo pavisam citādi.” Rožu ziedēšanas sezona *Bukmeķos* sākas jūnija be-

gās un turpinās līdz septembrim. Cilvēki var braukt fotografēties, apskatīt laukus, iegādāties stādus podos un, kad ziedēšana būs pilnā sparā, arī griezt ziedus. Pavasarī saimniecība tirgo rožu stādus ar kailām saknēm, bet vasarā – podos. Šī sezona, pēc E.Ostrobroda teiktā, bijusi veiksmīga – lielākā daļa stādu jau pārdota. Viņš atzīst, ka rozes izvēlēties ne tikai kā biznesu: „Man patīk nodarboties ar ko skaistu. Negribu strādāt ar ķīmiju vai plastmasu, gribu dot cilvēkiem prieku.” Rudenī saimniecībā plānots pievērsties tulpēm.

VALRIEKSTI TĒVA PIEMIŅAI

Bukmeķu vārds daudziem jau saistās ar valriekstiem. Arī tos joprojām var iegādāties, tikai vasarā stādi vairs netiek sūtīti ar piegādi, jo tiem jau ir lapas. Cilvēki var braukt pakaļ paši vai vienoties par saņemšanu Rīgā, kur saimnieks mēdz doties reizi nedēļā. Valrieksti Eduardam ir arī personisks stāsts. „Valrieksti ir mana tēva iesāktais darbs. Es to turpinu viņa piemiņai.”

Pēdējā laikā saimniecība iesaistījusies arī sociālās atbildības iniciatīvā – valriekstu stādīšanā pašvaldību teritorijās. Kuldīgā jau tapis valriekstu dārzs, stādījumi bijuši arī Ventspilī un Zirās.

E.Ostrobrods cer, ka atsauksies vēl citas Kurzemes pašvaldības: „Gribu, lai arī cilvēki, kuriem nav savas zemes vai pietiekami daudz naudas, var baudīt Latvijas valriekstus. Ja kādam ir zeme un nauda, viņš var nopirkt stādu un iestādīt savā dārzā. Bet tie, kuriem tā nav, arī ir pelnījuši prieku,” saka saimnieks. Viņu iepriecina cilvēku atsaucība stādīšanas talkās: „Cilvēki nāk, palīdz, stāda, nes kūkas un kafiju. To nevar izstāstīt, tas ir jāredz un jāsažūt. Esmu priecīgs, ka latviešiem ir tik liela mīlestība pret dabu.”

VISS SĀKAS AR VISTU

Vēl viens *Bukmeķu* virziens ir olas: „Pieprasījums ir lielāks, nekā varu saražot, tāpēc man jābūvē jauna vistu māja.” Olas *Bukmeķos* tiek pozicionētas kā kvalitatīvs produkts prasīgiem pircējiem. Cena nav zema, un vietējie tās nepērkot bieži, taču klienti no citām vietām novērtējot kvalitāti. Eduards uzskata, ka galvenais ir vistu turēšanas apstākļi un barība. Vistas klausās klasisko mūziku, tām ir āra laukums, svaiga zāle, bet barību saimnieks gatavo pats no kvalitatīvām sastāvdaļām. „Ja grib labu olu, viss sākas ar vistu. Barība un attieksme ir galvenais,” viņš stāsta. „Es cil-

Rendas uzņēmējs Eduards Ostrobrods 15. jūnijā dāvināja 18 valriekstus Ventspils novada Zirām.

vēkiem saku – izvāriet manu olu un parastu olu, pagāršojiet abas un tad sapratīsiet atšķirību.” Ekskursijās apmeklētāji var redzēt arī neparastākas vistas, piemēram, dekoratīvās *Ayam Cemani* šķirnes. Tās gan neesot domātas pārtikai, bet vairāk skaistumam.

Viņš uzsver, ka ekskursijas var pieteikt gan individuāli, gan grupās – ar ēdināšanu vai bez tās. „Gribu, lai cilvēki atbrauc, izstaiģā saimniecību, sajūt rožu smaržu, pagāršo valriekstus un medu, paskatās, kā mēs dzīvojam un strādājam,” saka E.Ostrobrods.

Bukmeķos interesenti var aplūkot dekoratīvas melnās *Ayam Cemani* vistas un gaiļus.

Uguns, kokle un miers pie Abavas

Saulgriežu laikā, 19. jūnijā vakarā, aiz Rendas estrādes, gleznainajā Abavas krastā uguns rituālu vadīja mūziķe un koklētāja Laura Drēziņa. Vakara gaitā viņa dziedāja, spēlēja un iepazīstināja klātesošos ar Latvijā radītiem mūzikas instrumentiem – kokli, flautu un bungām.

L.Drēziņa ir liepājniece, Rudbāržos vada koklēšanas nodar-

bības. Rendu viņa sauc par ļoti jauku vietu ar jaukiem cilvēkiem. „Mūsu senči uguns rituālus iekļāva godu un gadskārtu svinībās, jo bez uguns nekādi. Uguns ir saules turpinātāja – tā ir mūsu saikne ar sauli. Mēs esam saules tauta, tāpēc ugunij ziedojam graudus, medu un maizīti. Tādā veidā pasakām paldies un lūdzam skaistu nākotni,” stāstīja mūziķe. Koncertā viņa spēlēja

sev tuvas, Latvijā darinātus instrumentus – kokli, šamaņa bungas un dubulto indiāņu flautu, ko Medzē darinājis viņas draugs Āris Godiņš. Pasākums pie Abavas radīja mierīgu un simbolisku noskaņu, ļaujot klātesošajiem saulgriežus piedzīvot ar mūziku, uguni un kopā būšanu dabā.

Jēkaba Aleksandra Krūmiņa
teksts un foto

Laura Drēziņa vada rendeniekiem uguns rituālu, spēlējot šamaņa bungas.